

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Francisci Arias, Societatis Iesv Theologi, Tractatus
Tres spirituales**

Arias, Francisco

Coloniæ Agrippinæ, 1603

Cap. 7. De operibus diuinæ gratiæ, quatenus à Deo promanent.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-59574](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-59574)

TRACTATUS DE VERA

per media naturalia siue voluntaria, siue cum culpa nostra, siue citra culpam euenerint, à misericordi Dei manu profecta.

CAPVT VII.

De operibus gratia, & quatenus à Deo promanent.

PRÆTER actiones naturales & liberas, quas viribus humanis exercere possumus, sunt alia in homine quæ, vires naturæ longè excedunt, vt gratia hominem iustificans, ac Deo gratum reddens, virtutes infusæ, & dona spiritus sancti, quæ gratiam consequuntur. Tunc estualia & specialia Dei auxilia, inter gratias gratis datas numeranda, quorum subsidio Deus homini suppeditat vires ad exercenda opera pia & salutaria, ac vitæ æternæ meritoria. Atq; hæc Dei dona sunt, quia Spiritus Sanctus Deus illa vel per se, vel per sacramenta, & Christi Domini nostri merita nobis operatur. quæ quidem ita sunt opera Dei, vt non sint hominis, licet quædam eorum, homo sine antegressa libera dispositione & præparatione quando rationis capax est, non accipiat.

DIFFIDENTIA SVI IPSIVS. 106

In actionum quoq; supernaturalium numero censentur omnes liberę hominis actiones, quas sola naturę vi fretus exercere nequit, licet reuera, Deo cooperante, ipse quoq; eas exerceat. Nam ad eas Deus non solum concurrit, vt ad naturales, concursu generali, sed alio speciali, vt communicando gratiam & virtutes diuinas, quę sunt dona nobilissima solo infinito Christi merito parta, & hominem supra omnem naturam humanam euectum diuinę naturę consortem faciunt. Deinde conferendo actualia auxilia, quę intellectu & voluntatem euehunt ad percipiendā & complectendā ea; quę suo optemoto non poterant. Quę dona homo, cū viribus suis promereri non possit, accepta ferre debet solis Christi meritis; et si iam iustificatus earum augmentū promereri queat.

HAUD secus Dei sunt omnes actiones, quibus homo meretur aut præmium glorię, aut gratię, virtutumque infusarum augmentum, quippe cum omnem vim valoremq; à spiritus sancti gratia, qua iusti & Deo grati effici-mur, accipiant, atque etiam à Christi

F

meritis.

meritis, quæ beneficio fidei nobis applicantur. Sed & amoris diuini actio qua Deum super omnia tanquã vltimum finem supernaturalẽ in clara visione ipsius, quæ nostra beatitudo est, diligimus, opus Dei censenda est, cum præsupponat gratiam & caritatem infusam à Deo profectam.

104. 15.

Hanc doctrinam tradunt diuinæ litteræ, & fide catholica credendam decernunt sacra Cõcilia. Eò enim spectat illa verba Christi apud B. Ioannẽ. *Ego sum vitis, vos palmites. qui manet in me, & ego in eo, hic fert fructum multum, quia sine me nihil potestis facere* nam si de se loquitur tanquam Deo, liquet hominem nullam actionem naturalem vel liberam posse sine cooperatione Dei exercere: si verò de se loquitur, tanquã homine, vt verè facit, sensus est, nihil Deo gratum, vel vitæ æternæ meritum facere potestis sine mea gratia, & meritorum meorum communicatione, vt enim viti intimè coniuncti sunt palmites, sic fideles iusti per fidem & caritatem vnitæ sunt Christo. Deinde cum quidam ab eo percunctarentur, quemadmodum facere possent

DIFFIDENTIA SVI IPSIVS

sent opera DEI? respondit. Hoc est
opus DEI ut credatis in eum, quem
misse illi. id est, in Iesum Christum *Eph. 2.*
filium DEI viui, ab aeterno Patre mis-
sum pro salute hominum. Et paulo
post subiungit. Nemo potest venire ad
me, nisi Pater meus traxerit illum. qua-
si diceret. nemo potest abstinere à pec-
catis, & penitentiam agere, fideque de-
caritate se mihi vnire, nisi à Patre meo
singulare illi adsit subsidium, vt cordi
eius ista inspirentur. His alijsque testi-
monijs sacra scriptura secundum indi-
cat modum, quo nostra bona opera pe-
culari quadam ratione dicuntur ope-
ra & dona DEI, quia, videlicet, facta
sunt cum gratia supernaturali, vel cum
speciali Dei auxilio: vnde vel disposi- *C. Trid. s. 6.*
tiones sunt ad iustificationem secun- *6. c. 5. can. 3.*
dum Concilij Tridentini decreta, vel
etiam gloriæ aeternæ merita.

PRAETER hæc multa alia o-
pera bona liberi arbitrij viribus cum
solo generali DEI concursu homo *C. Trid. s. 6.*
præstare potuisset, si integritatem natu- *c. 13. Aug.*
ræ suæ per lapsum non amisisset, *l. 2. con. 2.*
et postquam gratia & iustitia ori- *ep. Pelag. c.*
ginali s.

S. Tho. 2. 2. q. 109. a. 8. & 9. Bonau 2. f. d. 28. q. vlt. Soto. de nat. 2. g. l. 7. c. 22. et 23. Rega de in- stit. 9. & 12. C. Trid. sess. 6. can. 22.

ginali per peccatum excidit, specialibus diuinæ gratiæ auxilijs opus habere cæpit, quæ Deus nemini ea postulati subtrahit, Cui doctrinæ congruit quod Sancti Doctores sacre scripturæ lucem secuti docent, hominem semel in peccatum mortale lapsum, etsi quædam opera moraliter bona liberi arbitrij facultate præstare possit, non posse tamen diu perseverare in eo statu, quin in alia labatur, nisi diuinam gratiam imploret, cuius beneficio iuuetur, ne peccato consentiat. Similiter tradunt, hominem iustificatum sola gratia habituali instructum non posse opera quædam admodum ardua & difficilia præstare, magnisque tentationibus reluctari, nisi præterea specialibus à Deo fulciatur auxilijs, & consequenter addunt, nec posse diu in accepta gratia sine iisdem auxilijs, uti & decretum est in sacro Concilio, perseverare.

Hinc verò liquet quam parum possit natura, quamque necessaria sint ei dona & auxilia supernaturalia. Ex hac doctrina quivis Christianus discere debet, si in peccatum mortale lapsus fuerit illico per penitentiam esse resurgendum.

DIFFIDENTIA SVI IPSIVS 110

dum, ne ruat deinceps in grauiora, du-
rioremque in se damnationem accer-
sat, Deinde dandam operam diffiden-
tiae sui: & in omnibus ad diuinum nu-
men, vt iam dicemus, recurrendum.

CAPVT VIII.

*Quod ex doctrina iam tradita haurire
debeamus humilitatem, qua sancto
nobis ipsis diffidamus.*

MAGNO beneficio affectum se
arbitrari debet homo Christia-
nus, si agnoscat omnia bona
opera sua tam naturalia, quam gratuita, esse
se Dei opera. Hinc enim discit, a quo ef-
ficax subsidiū petendum: ad eadē ritē
praestanda, nempe a Deo, a quo omne
datum optimum, deinde discit, quam
gnauius petendum sit, quippe cū per-
petuo in omnibus actionibus diuina
cooperatione, siue generali naturae, si-
ue particulari gratiae indigeamus, tum
vt bene fiant, tum vt sine defectu in illis
perseueremus. Ita confitetur sapiens,
cum ait, *Vt sciui, quoniam aliter non pos-
sem esse continens, nisi DEVS det, & hoc
ipsum erat sapientia, scire cuius esset hoc
donum, adij Dominum, & deprecatus
sum illū, & dixi ex totis precordijs meis.*

Sap. 8.